

Projekti nimetus: Viimsi mõisa pargi rekonstrueerimisprojekt	Projektijuht: S. Kasepalu	Töö nr: 23004	Dokumendi nimetus: Maastikuanalüüs
Aadress: Viimsi mõisa park, Viimsi alevik, Viimsi vald	Koostaja: B. Pukk	Stadium: -	Dokumendi tähis: AN-3-01

SISUKORD

SISSEJUHATUS	2
1.1 Üldosa	2
1.2 Metoodika	2
3 MAASTIKUVÄÄRTUSED	3
3.1 Ruumiline paiknemine	3
3.2 Esteetiline väärtus	4
3.2.1 Vaated	4
3.2.2 Pargi inventar	10
3.3 Rekreatiivne väärtus	12
3.3.1 Liikumisteed	12
3.3.2 Tõmbekohad	13
3.4 Loodusväärtused	14
3.4.1 Reljeef ja geoloogilised tingimused	14
3.4.2 Veekogud	14
3.4.3 Looduskaitsealused objektid	14
3.4.4 Taimkate ja kõrghaljastus	14
3.4.5 Rohevõrgustik	14
4 JÄRELDUSED JA SOOVITUSED	15
5 KOKKUVÕTE	16

 Ahtri tn 6a Tallinn10151 kprojekt@kprojekt.ee	Projekti nimetus:	Viimsi mõisa pargi rekonstrueerimisprojekt	Projektijuht:	S. Kasepalu	Töö nr:	23004	Dokumendi nimetus:	Maastikuanalüüs
	Adress:	Viimsi mõisa park, Viimsi alevik, Viimsi vald	Koostaja:	B. Pukk	Stadium:	-	Dokumendi tähis:	AN-3-01

SISSEJUHATUS

1.1 Üldosa

Töö eesmärk on anda ülevaade Viimsi mõisa pargi (edasipidi uuringuala) maastikuväärtustest ning probleemidest ning teha ettepanekud ala väärtuse tõstmiseks. Töö lõpus antakse soovitusel, mida saab võtta aluseks rekonstrueerimisprojekti koostamisel.

Töö tellija on Viimsi Vallavalitsus. Tellija esindajad on Taavi Rebane (tel 58609604, taavi.rebane@viimsivv.ee) ja Enel Valli (tel 6028700, enel.valli@viimsivv.ee).

Töö aluseks on võetud uuringuala puudutavad lähtedokumendid, maastikku hindamist käsitlevad teoreetilised materjalid ja varasemad projektid:

- Viimsi mõisa pargi rekonstrueerimisprojekti tehniline kirjeldus
- Viimsi valla mandriosa üldplaneering
- Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu teemaplaneering "Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik"
- Keskkonnaministeeriumi poolt väljaantud trükis "Väärtuslike maastike määramine: meetodika ja kogemused Viljandi maakonnas"
- OÜ Kivisilla töö nr 03-16 „Viimsi mõisapargi (reg nr 2989) teede rekonstrueerimise tööprojekt (I etapp)". Tallinn 2016
- SWECO Projekt AS töö nr 20420-0004 „LIFE UrbanStorm Viimsi valla testalade projekteerimine, köide 02 – Viimsi mõisa park. Kraavi korrastamine.". Tallinn 2020
- K-Projekt AS töö nr 23004 „Viimsi mõisa pargi puittaimestikku haljastuslik hinnang". Tallinn 2023
- Tuulik, T., Izbaš, A. Viimsi mõisa park - Mõisaansambli ja pargi ajalooline ülevaade rekonstrueerimisprojekti koostamiseks. Tallinn 2023

1.2 Metoodika

Uuringuala maastikuväärtuste analüüsi metoodika tugineb Keskkonnaministeeriumi poolt väljaantud trükises "Väärtuslike maastike määramine: meetodika ja kogemused Viljandi maakonnas" käsitletud teemadel:

1. Ala üldine kirjeldus ja ruumiline paiknemine : teedevõrk, hoonestus, olulised objektid
2. Esteetiline väärtus : vaated, inventar
3. Rekreatiivne väärtus : turismipotentsiaal ja sobivus puhkemaastikuks, ligipääsetavus
4. Loodusväärtus : olulised elupaigad, looduskaitseobjektid, sidusus rohevõrgustikuga

Töö koostamisel teostati välivaatlused aprillis 2023. aastal. Ala kirjeldamisel ja analüüsimisel olid abiks lähtedokumendid, varasemad uuringud ja teostatud projektid. Töös kasutati ka Maa-ameti geoportaali kaardimaterjali ja Viimsi valla avalike andmete lahendust VAAL.

3 MAASTIKUVÄÄRTUSED

3.1 Ruumiline paiknemine

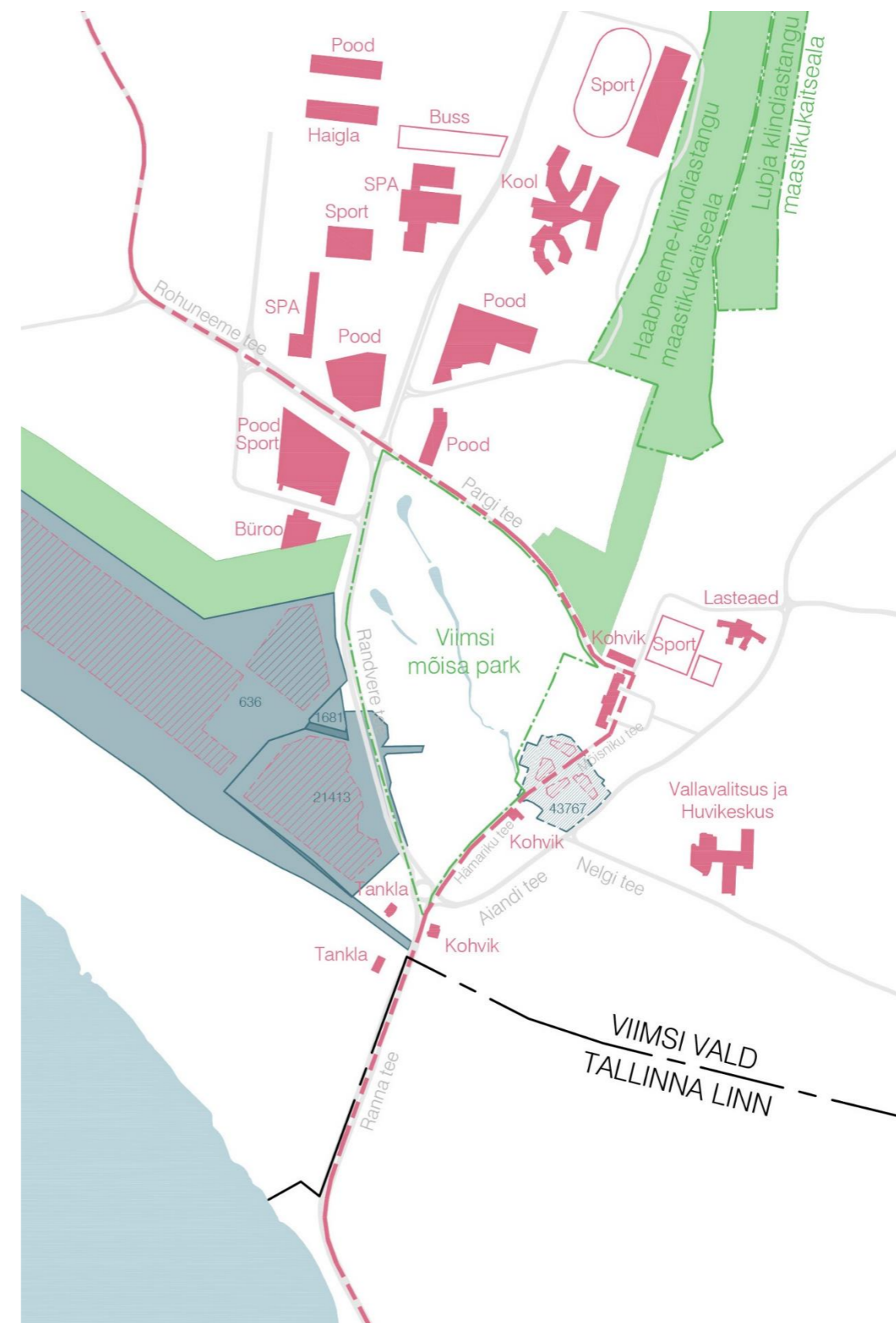
Viimsi mõisa park asub Tallinna linna piirist põhja pool tervitava sissejuhatusena Viimsi valda, piirnedes Ranna teelt hargneva Randvere tee ja Hämariku teega ning põhja poolt Pargi teega. Randvere tee on ametlikult Viimsi-Randvere tee (reg nr 11250) ning toimib tiheda liiklusega kõrvalmaanteena läbi Viimsi poolsaare. Pargi tee on looklevalt kulgev tänav, mis viib mõisahooneni ning millest põhja pool on elamupiirkond. Hämariku tee ja Mõisniku tee moodustavad pargi kaguservast mõisahooneni viiva väikse tupiktäna, millest lõuna pool on elamud ja osaliselt nõukogude aegsete hoonete ja rajatiste varemed.

Mõisapark asub piirkondlike tõmbekohtade suhtes keskses. Pargi idaküljel mõisa peahoones on Eesti Sõjamuuseum - Kindral Laidoneri Muuseum. Muuseumist kirdes on spordiväljakud, restoran ja Viimsi lasteaed. Pargist kagu suunal Nelgi tee ääres 300 m kaugusel asub Viimsi Vallavalitsus koos huvikeskuse ja konstaablajaoskonnaga. Pargist lõuna pool asub kohvik ja tanklad, mida võib pidada ka olulisteks peatumise ja kiirtoidukohtadeks. Hiljuti on lisandunud söögikoht ka Hämariku tee 8 kinnistule. Pargist põhja pool on Viimsi keskusalaja peamiste kaubanduskeskustega, mille lähedal on ühtlasi ka veekeskused, postkontor, raviasutused, spordiasutused ja Viimsi Kool. Samas piirkonnas asub ka oluline Viimsi valla ja Tallinna liinibusside lõpp-peatus.

Maa-ameti geoportaali ajaloolistelt kaartidelt (1894-1922) on tuvastatav kunagine põhitee Viimsi mõisa juurde ning sealt edasi, mis tänapäeval kulgeb piki Ranna, Hämariku, Mõisniku ja Pargi teed edasi mööda Rohuneeme teed. Tee on skeemil 1 tähistatud tumeroosa punktiiriga. Praegusel ajal ei ole see enam mõisa juurde viiva Pargi tee, Hämariku tee ja Mõisniku tee lõikudes piirkonna peatee, kuid trajektoor on endiselt kasutatav (muuseumi lahtiolekuaegadel on ka värav avatud) ja ajaloolise kihistuse esile toomiseks on võimalik seda teekonda erilisemalt markeerida.

Viimsi mõisa park on looduskaitse all (reg nr KLO1200582) ja muinsuskaitse all (reg nr 2989) ning on läbi terviseradade ühendatud Haabneeme-klindlastangu maastikukaitsealaga (KLO5000010) ning Lubja klindlastangu maastikukaitsealaga (KLO5000011) (skeemil 1 roheline punktiiriga alad), moodustades Viimsi suuremate rohevõrgustiku tuumaladega siduva rohekoridori¹ (skeemil 1 roheline võõnd). Mõisapark on igalt poolt ligipääsetav ning selle ümber ei ole piiret või muud eristuvat elementi, mis viitaks ajaloolisele pargile ja Tallinnast Viimsisse jõudes ei pruugi liikuja tavalisel rohealal ning looduskaitse alusel mõisapargil vahet teha. Siiski on on tajutav kontrast ühel pool Randvere teed asuvate tööstus- ja ärialade ning teisel pool teed asuva lopsaka roheala vahel.

Viimsi mõisa pargi lähikümbuses on kehtestatud või menetluses mitmed planeeringud² (skeemil 1 sinised alad). Pargist lääne pool, Randvere tee ääres, on kinnistutele koostatud detailplaneeringud peamiselt eesmärgiga rajada ärihooned. Pargi kaguosas on menetluses detailplaneering, kus kavandatakse samuti ärihooneid. Piirkond on jätkuvas arengus ning tihenev, mis tõstab pargi olulisust piirkonna rohealana ja rohevõõndi osana veelgi.

Skeem 1. Viimsi mõisa pargi ruumiline paiknemine

¹ Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu teemaplaneering "Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik"

² Viimsi valla planeeringute infosüsteem VAAL

3.2 Esteetiline väärtus

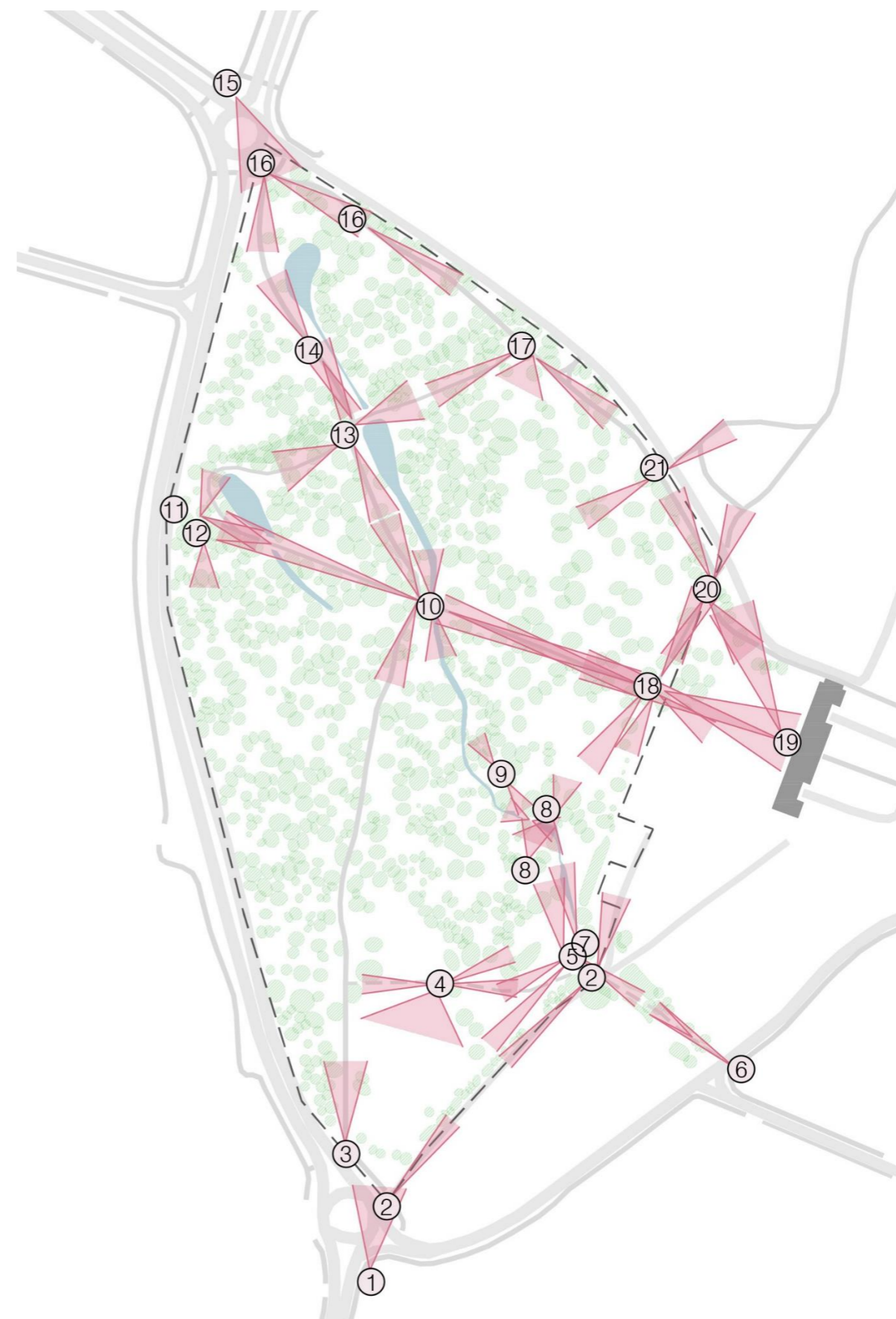
3.2.1 Vaated

Viimsi mõisa pargi vaadeldavust mõjutavad parki ümbritsevad sõiduteed ja läbivad jalutusteed, kõrghaljastus ning hooned. Pargi kõrghaljastus on võrdlemisi tihe, mistõttu paljud vaated avanevadki piki jalutusteid, lagedamatelt aladelt või tõmbekohtadest. Vaatepunktid on skeemil 2 tähistatud numbriga ning vaatesuunad roosade kolmnurkadena. Vaadete analüüsimiseks viidi välitööd läbi aprillis, mil puud ei olnud veel täielikult lehtinud. Seetõttu võivad olla täislehtes olekus puude tõttu vaated suvisel ajal enam suletud. Edasise projekteerimise tarbeks tuleb läbi viia täiendavad vaatlused, et teha otsuseid vaadete avamise osas.

Peamised vaated avanevad piki põhja-lõunasuunaliselt looklevalt läbi pargi kulgevat Mõisapargi teed (vaated 3, 10, 13, 14, 16) ja piki J. Laidoneri teed mõisahoonde sihil (vaated 10, 11, 12, 18, 19). Pargi lõunaosas on vaated avaramad, kuna Mõisapargi teest ida pool on suur lagendik koos üksikute puudega, kust on ilusama ilmaga ka päikeseloojang vaadeldav (vaade 4). Pargi põhjaosas on vaated hubasemad, kuna tee on loogelisem ning ilmet lisavad ka tiik ja tõusev klindias tang. J. Laidoneri tee sihil on selge vaade ühelt poolt Johan ja Maria Laidoneri mälestusmärgile ning teiselt poolt klindias tangul asuvale mõisahoondele (vaated 10, 11, 18, 19). Tegemist on mõisapargi kujunduse mõistes peasihiga, kuid puud ei moodusta selle raamistuseks traditsioonilist üheliigilist või ühelaadset alleed, vaid sihti ääristavad pigem eriliigilised salud, kus leidub nii lehtpuid kui ka üksikuid okaspuid. Eraldi on välja toodud vaated perspektiivsete ühendusteede sihtidel (vaade 4, 5, 6, 7, 9, 18, 21).

Erilisemaid vaated pakuvad mõisapargi alal asuvad loodusliku kujundusega sademeveekraavid ja -tiigid (vaated 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16), mis kulgevad nii tiheda puudesalu vahel kui ka laskuvalt klindi nõlval. Kraavid ja tiigid on regulaarselt hooldatud ja esteetiliselt väärtuslikud.

Vaated väljast poolt pargile on pigem väheeristuvad, kuna pargi servades on ühtlaselt tihe puistu, millest ei aima otseselt mõisapargi kujundust (vaated 1, 15). Huvitavamad vaated on pargi kirdeosas, kus on puude vahel suuremad lagendikud (vaade 21) ning pargi lääneosas, kus eriliigilisemat puistut ilmestavad ohtrad kännud ja rändrahnud (vaade 12).

Skeem 2. Vaated

Vaade 1 lõuna poolsele pargi otsale

Vaade 2 piki Hämariku teed kirde suunal

Vaade 4 sissetallatud rada mööda lääne suunal

Vaade 4 sissetallatud rada mööda ida suunal

Vaade 2 piki Hämariku teed edela suunal

Vaade 2 piki Mõisniku teed kirde suunal

Vaade 4 üle lagendiku lõuna suunal

Vaade 4 üle lagendiku päikeseloojangul

Vaade 3 piki Mõisapargi teed põhja suunal

Vaade 4 puudereale kirde suunal

Vaade 5 piki sissetallatud rada edela suunal

Vaade 5 piki Hämariku tänavaga paralleelset sihti

Vaade 5 piki sissetallatud rada Nelgi tee suunal

Vaade 5 sademevee kraavi suunal

Vaade 8 sillalt platvormile

Vaade 8 sillalt kraavile

Vaade 6 piki sissetallatud rada pargi suunal

Vaade 6 Nelgi tee ristmikult pargi suunal

Vaade 8 platvormilt lõuna suunal

Vaade 7 piki sademevee kraavi põhja suunal

Vaade 8 sillale ja platvormile

Vaade 8 platvormilt lõuna suunal

Vaade 9 silla ja platvormi suunal

Vaade 9 kraavi äärest loode suunal

Vaade 10 piki Mõisapargi teed põhja suunal

Vaade 10 piki Mõisapargi teed lõuna suunal

Vaade 11 mälestusmärgi eest piki J. Laidoneri teed

Vaade 10 piki kraavi põhja suunal

Vaade 10 piki kraavi lõuna suunal

Vaade 11 mälestusmärgi juurest M. Laidoneri tee suunal

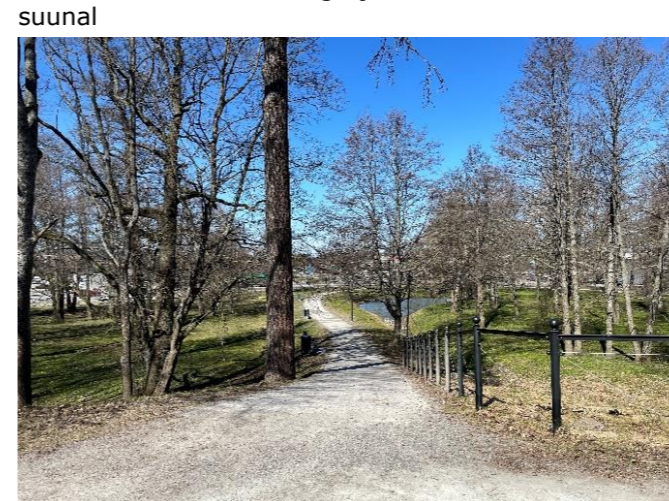
Vaade 12 mälestusmärgi juurest rändrahnudega puistu poole lõuna suunal

Vaade 10 piki J. Laidoneri teed mälestusmärgi suunal

Vaade 10 piki J. Laidoneri teed mõisa peahoone suunal (vaade puude raagusolekus)

Vaade 13 piki Mõisapargi teed nõlvast alla põhja suunal

Vaade 13 piki M. Laidoneri teed üle silla ida suunal

Vaade 13 piki Mõisapargi teed lõuna suunal

Vaade 13 piki M. Laidoneri teed lääne suunal

Vaade 16 piki J. Laidoneri teed pargi servast

Vaade 16 piki J. Laidoneri teed pargi servast

Vaade 14 piki Mõisapargi teed põhja suunal

Vaade 14 piki Mõisapargi teed nõlvast üles lõuna suunal

Vaade 17 piki J. Laidoneri teed pargi servast

Vaade 17 mänguväljakule

Vaade 15 põhja poolsele pargi otsale

Vaade 16 piki Mõisapargi teed lõuna suunal

Vaade 17 M. Laidoneri teele lääne suunal

Vaade 18 mõisa peahoonele tee kurvilt

Vaade 18 piki J.Laidoneri teed mõisahoone poolt

Vaade 18 J. Laidoneri teele kirde suunal

Vaade 20 J. Laidoneri tee lõigult mõisahoonele

Vaade 20 J. Laidoneri tee sihil loode suunal

Vaade 18 võimalikule teeühendusele lõuna suunal

Vaade 18 mõisahoone ja elamu vahelisele sihile

Vaade 20 piki J. Laidoneri teed lõuna suunal

Vaade 20 pargist jätkuvalle terviserajale

Vaade 19 mõisahoone nõlvalt J.Laidoneri tee sihil

Vaade 19 mõisahoone nõlvalt Pargi tee sihil

Vaade 21 jätkuvalle terviserajale

Vaade 21 võimalikule terviserajaga ühenduse sihile

Projekti nimetus:	Viimsi mõisa pargi rekonstrueerimisprojekt
Adress:	Viimsi mõisa park, Viimsi alevik, Viimsi vald

Projektijuht:	S. Kasepalu
Koostaja:	B. Pukk

Töö nr:	23004
Stadium:	-
Dokumendi nimetus:	Maastikuanalüüs
Dokumendi tähis:	AN-3-01

3.2.2 Pargi inventar

Pargi erinevates tsoonides paikneb eritüübiline pargiinventar. Tõenäoliselt on inventar paigaldatud erinevatel aegadel, mitme projekti raames ning seetõttu puudub kogu pargialal ühtne, läbivalt sarnase stiiliga mööblipalett.

PINGID JA PRÜGIKASTID. Pargi tee ääres oleval kergliiklustee lõigu ringtee poolses otsas ja mõisahoone poolsel teede ristil asub kolm lihtsa vormiga ja kerge metallkonstruktsiooniga pinki koos suurte tumedate metallist prügikastidega (foto 1). Pingid on heas seisukorras ja asuvad asfaltkattega taskutes. Pargi mänguväljaku ääres, Mõisapargi tee ääres ja pargi keskosas, viimati 2016. aastal rekonstrueeritud teede ääres asub 15 massiivsete betoondetailidega ning klassikalise disainiga pargipinki koos modernsete prügiurnidega (foto 2). Pinkidele on rajatud graniitsõelmekattega taskud. Laidoneride mälestusmärgi juures asuv pink on osa skulptuuri kompositsioonist ning eristub muust pargimööblist (foto 3). Kasutatud on valgeks värvitud puitu. Istumisvõimalused on tihedama sammuga peamiselt pargi põhjapoolses osas, lõuna poole viiva Mõisapargi tee ääres on vaid üks pink pika jalutustee lõigu peale.

Siin-seal leidub väikeseid, posti külge kinnitatud kandilise vormiga rohelisi prügikaste ning koerte väljaheidetele mõeldud spetsiaalseid prügikaste, mis on värvitoonilt väga eristuvad (fotod 7 ja 8).

VALGUSTID. Pargivalgustuse stilistika on teelõikude kaupa erinev. Leidub nii klassikalise kui ka kaasaegsema disainiga mastvalgusteid, samuti varieerub mastide värvus mustast halja kuumtsingitud viimistluseni (fotod 9-12). Mänguväljaku juures on kasutatud meeleoluvalgustusena ka valguskette (foto 11). Parklate tsoonides Pargi tee ääres on funktsionaalne valgustus lahendatud kõrgema tänavavalgustiga, post kuumtsingitud viimistlusega (foto 10). Hoopis erineva stiiliga on Pargi teest põhja poole jääva Karulaugu terviseraja äärsed ümara kupliga valgustid (foto 12).

MÄNGUVÄLJAK. Pargi ainus mänguväljak asub pargi põhjaosas M. Laidoneri tee ja J. Laidoneri tee vahelisel alal. Mänguväljaku atraktsioonid on heas seisukorras ja hooldatud. Seadmed pakuvad tegevusi erinevatele vanusegruppidele, atraktsioonide stilistika on looduskeskkonda sulanduv ning rustikaalne (foto 13). Eraldiseisvalt on pargi idaserva korterelamu juurde rajatud üks väike liivakast (foto 14).

INFOVIIDAD. Infoviidad on pargis eriilmelised. Pargi keskosas on kasutatud lihtsa vormiga saledaid, lehtmestallist painutatud tahvleid, kuhu on kantud kleebisega info pargi ajaloo või sademeveelahenduste kohta (foto 16). Pargi lõunaosas isetekelise tee ääres leidub üks puidust stend, kuhu kleebitakse kuulutusi ja teavitusi, kuid mille asukoht tundub juhuslik (foto 17). Johan ja Maria Laidoneri mälestusmärgi juures on skulptuuriga seotud infotahvel.

PIIRDED. Piirded on pargis läbivalt samasugused. Tiikide ja kraavide ületuskohtades on piirdena kasutatud klassikalise, kuid minimalistliku disainiga metallpiirdeid, kus detailidena on kasutatud roostevabast terasest trosse (foto 15).

MUU INVENTAR. Hiljuti on parki kagus asuva sademeveekraavi kaldale rajatud puidust platvorm trepistikuga³. Platvormi äärde on paigutatud pesubetonist haljastuskonteinerid suvelillede jaoks (foto 6). Platvorm on maastikku sulanduv ja kraavi kaldale sobilik, kuid ei ole pargi olemasolevate liikumisteedega seotud ning mõjub koos kõrvalasuva kraavi ületussillaga (foto 15) juhusliku elemendina.

Pargis puuduvad praktiliselt traditsioonilisele mõisapargile omased väikevormid ja rajatised nagu paviljonid, pergolad, skulptuurid. Ainus skulptuur on 2014. aastal rajatud Johan ja Maria Laidoneri mälestusmärk pargi lääneosas, mille autorid on Juhan Kangilaski ning Maria Freimann (foto 3)⁴. Ühele ülemisel astangul paiknevale tiigile on paigaldatud veepealne purskkaev, mille lisafunktsiooniks peale esteetika on vee aereerimine.

Foto 1.

Foto 2.

Foto 3.

Foto 4.

Foto 5.

Foto 6.

³ SWECO Projekt AS töö nr 20420-0004. 2020

⁴ <https://viimsiuudised.ee/koik-uudised/laidoneride-malestusmark-suboliseerib-taaskohtumist-ja-kojujoudmist/>

Foto 7.

Foto 8.

Foto 13.

Foto 9.

Foto 10.

Foto 14.

Foto 15.

Foto 11.

Foto 12.

Foto 16.

Foto 17.

Projekti nimetus: Viimsi mõisa pargi rekonstrueerimisprojekt	Projektijuht: S. Kasepalu	Töö nr: 23004	Dokumendi nimetus: Maastikuanalüüs
Address: Viimsi mõisa park, Viimsi alevik, Viimsi vald	Koostaja: B. Pukk	Stadium: -	Dokumendi tähis: AN-3-01

3.3 Rekreatiivne väärtus

3.3.1 Liikumisteed

Viimsi mõisa parki kasutatakse sageli transiitkoridorina mitmete piirkondlike tõmbekohtade vahel nii koolilaste kui ka täiskasvanute poolt. Parki läbivad asfaltkatendiga põhiteed on skeemil 3 tähistatud tumeroosaga ning väiksemad sõlmekatendiga teed heleroosaga. Keskuse ringtee juurest lõunasuunas kulgeb Mõisapargitee on väikses lõigus sõlmekattega ning järsule nõlvale on paigaldatud graniit-täringukivi. Isetekkelised sisetallatud rajad on skeemil 3 tähistatud heleroosa punktiiriga.

Viimsi mõisa parki läbib kaks peamist asfalteeritud jalgteed. Mõisapargi tee kulgeb põhja-lõunasuunaliselt risti läbi pargi ja J. Laidoneri tee üks harudest kulgeb paralleelselt Pargi teega pargi kirdeservas. Väiksem sõlmekatendiga M. Laidoneri nimeline tee kulgeb Pargi tee ääres asuva mänguväljaku juurest piki nõlvapealset kuni Johan ja Maria Laidoneri mälestusmärgini. J. Laidoneri nimeline tee kulgeb mälestusmärgi juurest sirge sihina mõisa peahoone suunas, keerates pargi servas tagasi Pargi tee poole. Pöördekoht on tekkinud ja jäänud seoses nõukogude aegse perioodiga, mil mõisahoone oli taraga piiratud ja ligipääsmatu. Pargi teelt kulgevad terviserajad piki Karulaugu terviserada edasi Viimsi Kooli poole. Inimeste poolt sisse jalutatud rada kulgeb Mõisapargi teelt risti Hämariku teeni ning sealt mööda nõlva üles Nelgi teeni, mis tundub olevat tekkinud otseteena seoses aleviku elanikkonna transiitliikumise ja kaubanduskeskuste ja kodu vahel. Jalutusteid on suure pargi kohta piisavalt, kuid mõnusamate jalutusringide tegemiseks ja vajalike ühenduste loomise eesmärgil on otstarbekas mõned sihid omavahel uute teedega siduda. Liikumisteede sidususe olulisus nii transiitkoridorina kui ka rohealade vahel tuleb esile ka Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu teemaplaneering "Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik". Konfliktikohana on teemaplaneeringus märgitud Viimsi-Randvere tee ületuskoht pargist jätkuva rohekoridoriga läänesuunas.

Lähtudes erinevate tõmbekohtade paiknemisest pargi ümbruses ja arvestades ka hiljuti rajatud tiikide ja kraavidega sademeveelahendusi, on ettepanek pargiteede paremaks sidumiseks luua mõned uued teerajad (skeemil 4 roosaga). Üks olulisem ühendus tekiks pargi lõunatipust piki Hämariku teed pargi servast kuni J. Laidoneri teeni, sidudes omavahel Pirita poolt liikumise Karulaugu terviserajaga (vt ka ptk 2.2.1 vaated 2, 5, 7, 8, 18, 20). Ühtlasi võimaldab see teha pargis suuremaid ja väiksemaid jalutusringe. Teine oluline uus siht on pakutud Hämariku tee ristist kuni pargi keskosani ja seda on mõistlik kavandada piki sademevee kraavi serva, läbides ka rajatud puidust platvormi ala (vt ka ptk 2.2.1 vaated 5, 6, 7, 8, 9). Tee võib edasi kulgeda väiksema rajana kuni Karulaugu terviseraja teise teeotsani (vt ka ptk 2.2.1 vaade 21).

Randvere teest lääne poole jäävate detailplaneeringute realiseerumisel kasvab mõisapargi tähtsus kohaliku suurema puhkealana ja rohekoridori osana, mispärast on oluline pöörata tähelepanu ka mugavate ühenduste loomisele elamu- ja ärikvartalite ning puhkealade vahel. Piirkonnas kehtestatud või menetletavates detailplaneeringutes kavandatud teekoridorid on tähistatud skeemil 4 roosa punktiiriga. Kehtestatud detailplaneeringus (vt skeem 1, reg nr 21413) on kavandatud ringristmik Randvere teele ja jalutustee ühendus Mõisapargi teega. Kavandatud ringristmik ei ole kaitsealuse pargi seisukohalt ja praegust liikluskorraldust arvestades mõistlik lahendus, kuna nii pargi üla- kui alaosas on juba ringristmik ning lisanduv ristmik lõhub oluliselt pargi servaala terviklikkust, sh ka kõrghaljastust. Menetletavas detailplaneeringus (vt skeem 1, reg nr 43767) on kavandatud sõidutee ja jalgteed ühendus Nelgi ja Aiandi tee ristmikult kuni Hämariku ja Mõisniku tee ristini. Planeeritud lahendus on vajalik, vähemalt jalgteed osas, kuna seda sihti kasutatakse ka praegu. Täiendava sõidutee lõigu lisamise vajadus on ehk küsitav, kuna juurdepääs planeeritud hoonetele oleks olemas ka Aiandi teelt ja Mõisniku teelt.

Kahekordse roosa punktiiriga on Randvere tee ülemises osas tähistatud veel võimalik perspektiivne rohekoridori ühendus jalakäijate sillana üle Randvere tee klindiastangu pealt mälestusmärgi kõrvalt, kus pargi olemasolev reljeef on veidi kõrgemal sõiduteest. See looks praegusest parema ja ohutuma ühenduse rohekoridoride vahel ning sild on pargielemendina alati efektne lisand.

Skeem 3. Olemasolevad liikumisteed

Skeem 4. Perspektiivsed liikumisteed

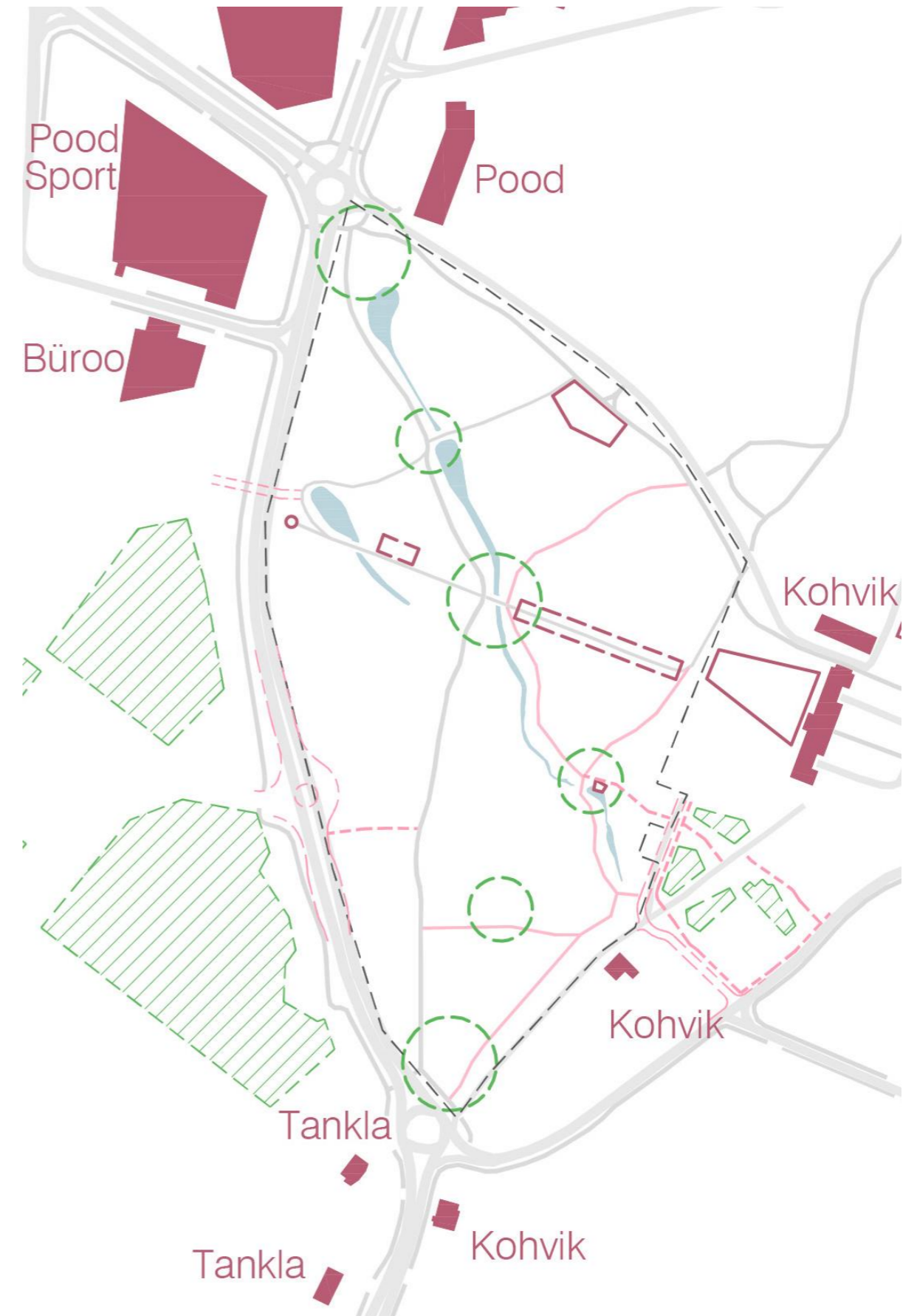
3.3.2 Tõmbekohad

Tõmbekohtadena võib käsitleda hooneid ja alasid, mis on selle kasutajatele vajalikud ja ligiõmbavad, näiteks mänguväljakud, puhkealad, kauplused, teenindusasutused ning söögikohad. Mõisapargi ümbruses on mitmed igapäevasteks toimetusteks vajalikud tõmbekohad nagu poed ja söögikohad ning mõisaparki läbiv tee on oluline nende funktsioonide vaheline transiitkoridor. Mõisa peahoones Sõjamuuseumis korraldatakse kultuuriüritusi. Olemasolevad tõmbekohad on skeemil 5 tähistatud tumeroosade aladena, hooajaliselt tekkivad tõmbekohad tumeroosa punktiiriga.

Silmapaistvaim pargisisene tõmbekoht on mõisa peahoone sihi lõpus asuv Johan ja Maria Laidoneri mälestusmärk. Oluline tõmbekoht on pargi põhjaosas asuv mänguväljak, mis on tihedalt kasutuses, kuid kõrge pinnasevee taseme tõttu hooajaliselt üle ujutatud. Mõisa peahoone tagune nõlv on peamiselt kasutuses talvise kelgumäena, samuti viiakse seal läbi erinevaid kultuuriüritusi, mille spetsiifikaga tuleb kindlasti edasisel projekteerimisel arvestada. LIFE UrbanStorm ja Sweco koostöös 2020. aastal projekteeritud ja rajatud sademevee kraavi ääres pargi lõunaosas paikneb puidust laskuv platvorm, mis asub küll looduskaunis keskkonnas, kuid milleni ei vii hetkel ühtegi rada. Hooajaliselt kasutatakse pargi peasihti valgusinstallatsioonide kuvamiseks ja sihi tiigipoolset osa väiksemate kontserdite pidamiseks. Tiigi juurde paigaldatakse jõuluperioodiks ka valgustatud kujusid ning kaunistatakse ära tiigiäärsed kuused.

Pargi kasutusaktiivsuse tõstmiseks, kuid samas mitte liialt ajaloolise pargi konteksti sekkudes tuleb potentsiaalseid tõmbekohti hoolikalt valida. Skeemil 5 on tähistatud potentsiaalsed uued tõmbekohad roheliste ringidega. Skeemil on heleroosaga tähistatud ka perspektiivsed uued teed. Lisaks on tähistatud perspektiivne hoonestus rohelise punktiirjoone ja viirutusega ning nendega seonduvalt tekkivad uued võimalikud teed heleroosa punktiirjoonega.

Lähtudes peamisest parki läbivast liikumisteest, mis kulgeb põhja-lõunasuunaliselt, sobiks elavdada just pargi tipmisi osasid ja teede ristumiskohti puhketaskute ja mõne muu atraktiivse lisandiga. Pargi lõunaosa võiks kujuneda sissejuhatuseks ja tervituseks kõigile, kes Tallinna piiridest jõuavad Viimsi valda. See ala on lagedam ning potentsiaalne asukoht ka ürituste korraldamiseks, kuid suure liikluskoormusega Randvere teelt tulev müra ei soosi sellel lagedikul ürituste pidamist. Kui siduda potentsiaalsed tõmbekohad ka uute teedega, siis lagendiku põhjaservas puude all võiks paikneda mõned hubased istumiskohad, kust vaadata suveõhtul päikeseloojangut (vt ka ptk 2.2.1 vaade 4). Sademevee kraavi ääres paikneva puidust platvormi atraktiivsus ja kasutatavus tõuseks samuti liikumisteede sidumisel. Uute äripindade lisandumisel Randvere teest lääne poole ja Mõisniku tee äärde muutuvad ka liikumissihid ning vajadus pargi kui puhkekoha ning ka pargisiseste tõmbekohtade järele suureneb veelgi.

Skeem 5. Olemasolevad ja potentsiaalsed tõmbekohad

 Ahtri tn 6a Tallinn10151 kprojekt@kprojekt.ee	Projekti nimetus:	Viimsi mõisa pargi rekonstrueerimisprojekt	Projektijuht:	S. Kasepalu	Töö nr:	23004	Dokumendi nimetus:	Maastikuanalüüs
	Address:	Viimsi mõisa park, Viimsi alevik, Viimsi vald	Koostaja:	B. Pukk	Stadium:	-	Dokumendi tähis:	AN-3-01

3.4 Loodusväärtused

3.4.1 Reljeef ja geoloogilised tingimused

Viimsi mõisa pargi loodusmaastikku iseloomustab paiknemine rannaäärsel klindiasangul ja kõrguste vahe pargis on ca 8 m. Klindiasangud on skeemil 6 tähistatud tumeroosade samakõrgusjoontega. Park on läbi aegade paiknenud kolmel eri tasapinnal – kõige kõrgemale platoole jäi peahoone, keskmisesse ossa suur keskne tiik ja seda ümbritsevad alad ning kõige alumisele alale teede-, vee- ja haljastuselemendid⁵. Mitmekülgne pinnavorm on andnud võimaluse luua erinevaid vaateid nii parki kui ka kaugematele aladele pargist välja. Mõisahoone tagune lagedam nõlv toob võimsalt esile kõrgemal asuva hoone ning on kasutatav erinevate ürituste ja tegevuste jaoks. Küll aga on seal kadunud ajalooline kihistus, mil mõisa hoone taga klindiasangul asus laskuv poolkaarjas jalgte³. Pargi põhjaosas paiknev klindiasang on hästi vaadeldav ja keskelt kulgeva sademeveekraavi ning -tiigiga efektselt silmapaistev. Astang on osaliselt üsna tihedat haljastust täis kasvanud, kuid kliimaatiline erinevus astangu ülal ja all on tuntav ning nõlva all pargi põhjaosas on tuulevaiksem. Pargi lääneosas on puistu all palju rändrahne ja kivikuhilaid (skeemil 6 kivi tingmärgid), mis annavad sellele alale koos sihilikult alles jäetud kändudega puisniiduliku ilme.

3.4.2 Veekogud

Pargi maa-ala on suurematel sajuperioodidel ja kevadise lumesula ajal liigniiske. Kohati tõuseb pinnavesi maapinnale ja pargiruumi eri osad on kaetud seisuveega. Tiigid koos kanalitega on seega olulisteks kuivendavateks ja ka dekoratiivseteks elementideks pargiruumis (skeemil 6 tähistatud sinisega). Pargis on kolm tiiki (kaks ülemisel pargi astangul ja üks astangu all). Tiigid toituvad pinnase- ja põhjaveest, olles suublast pargi drenaažkuivendusele. Ühele ülemisel astangul paikevale tiigile on paigaldatud ka purskkaev. Kõigis pargis olevates tiikides veetase kõigub. Tiigid on omavahel seotud mitme ülejooksu ja kanaliga ehk kuivenduskraaviga, mis on looklevad ja ojalaadsed. 2016. aasta projekti⁶ järgi tiigid puhastati, eemaldati põhjasete, kindlustati tiikide alad ning rekonstrueeriti, korrastati ja reguleeriti ülevoolud. Samuti taastati kaldakindlustusega kaskaad. Rekonstrueeritud tiikide seisukord ja toimivus on hea, kuid vaatamata sellele esineb pargi teistes osades pargi kirdeosas mänguväljakul ja tihedama puistuga aladel liigniiskust.

LIFE UrbanStorm projekti⁷ raames kasutati mõisaparki testalana, mille eesmärk oli luua parki looduslähedasi sademeveesüsteeme ning muuta selle tegevusega park kohalike seas populaarsemaks. Projekt käsitles pargi lõuna-kagu piirkonnas paiknevat kraavi ja selle vahetut ümbrust. Kraavi süvendamise ja voolukiiruse aeglustamisega parandati ümbritseva ala niiskusrežiimi. Lisaks rajati kahele poole kraavi kõige märjemale alale drenkanalid. Kujunduses kasutati materjale, mis olid pargis juba olemas ning sobilikud ka ajaloolisesse miljösse. Kontseptsiooni kohaselt säilitati läbi pargi looklev kraav, sidudes selle esteetiliselt juba korrastatud eesvooluveekogudega. Kraavi laienduse äärde rajati puitplatvorm ja tamm kraavi ületamiseks.

3.4.3 Looduskaitsealused objektid

Viimsi mõisa park on tervikuna looduskaitsealune objekt (reg nr KLO1200582). Eesti Looduse Infosüsteemi EELIS andmetel on Viimsi mõisa pargi territooriumil registreeritud II kaitsekategooriasse kuuluva lehtsambliku kurrulise tuhmiku (*Anomodon rugelii*; reg nr KLO9401079) kasvukoht. Liigi peamiseks kasvukohaks on varjulised kivid ja puutüved. Samblikule ohuteguriks on raie ning tallamine. Kaitsealuse sambliku liigi esinemisala kattub ühtlasi ka alal esineva Natura esmatähtsa elupaigatüübi - puisniidu kooslusega. Kaitsealused liigid ja nende kasvukohad tuleb täpsustada edasise projekteerimise käigus, kuid tuleb ka jälgida, et II kaitsekategooria liikide asukohti ei kuvata avalikustamisele minevates materjalides.

3.4.4 Taimkate ja kõrghaljastus

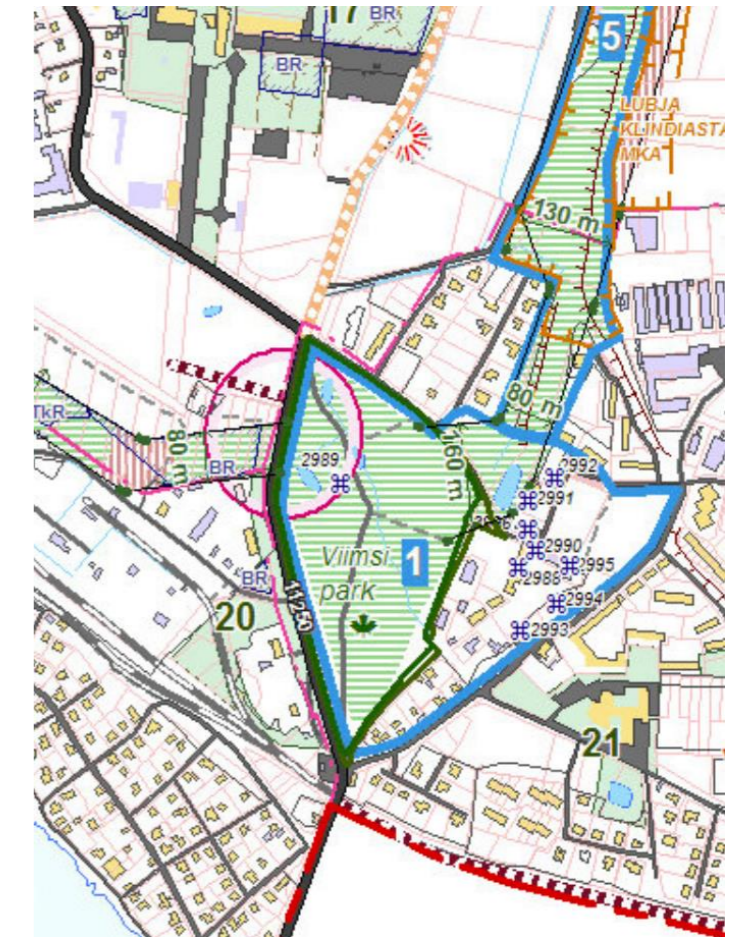
Viimsi mõisa pargi suureks väärtuseks võib pidada selle rohket kõrghaljastust ja üldist loodusilmelisust (skeemil 6 roheliste ringidega tähistatud alad). Pargis leidub palju vanu mõisapargile iseloomulikke põlispuid, mille vanus on üle 150 aasta ja ka nooremaid salusid. Küll aga puudub hetkel pargis mitmerindelisus, mis tõstaks sealset elurikkust ja looks hubasust. Põhjalikumalt on kirjeldatud pargipuistu koosseisu ja seisundit dendroloogilises hinnangus⁸ ning alustaimestikku on kirjeldanud oma töös botaanik Ülle Jõgar (Aktiniidia OÜ töö nr 10/23), mis on käesoleva maastikuanalüüsi lahutamatuks osadeks.

3.4.5 Rohevõrgustik

Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu teemaplaneeringus „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ on Viimsi mõisa parki käsitletud lisaks looduskaitsealale ja miljööväärtuslikule piirkonnale ka reserveeritud rohevõrgustiku koridori alana, kus on olemasolev kõrghaljastus (vt skeem 7). Pargi loodusväärtust suurendab selle hea ligipääsetavus ning sidusad ühendused lähipiirkonnas asuvate haljasaladega, moodustades Viimsi suuremate rohevõrgustiku tuumaladega siduva rohekoridori. Rohekoridori lõigud on skeemil 6 tähistatud roheliste laikudena.

Skeem 6. Loodusväärtused

Skeem 7. Väljavõte Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu teemaplaneeringust „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“

⁵ Tuulik, T., Izbaš, A. 2023

⁶ OÜ Kivisilla töö nr 03-16. 2016

⁷ SWECO Projekt AS töö nr 20420-0004. 2020

⁸ K-Projekt AS töö nr 23004. 2023

 Ahtri tn 6a Tallinn10151 kprojekt@kprojekt.ee	Projekti nimetus:	Viimsi mõisa pargi rekonstrueerimisprojekt	Projektijuht:	S. Kasepalu	Töö nr:	23004	Dokumendi nimetus:	Maastikuanalüüs
	Adress:	Viimsi mõisa park, Viimsi alevik, Viimsi vald	Koostaja:	B. Pukk	Staadium:	-	Dokumendi tähis:	AN-3-01

4 JÄRELDUSED JA SOOVITUSED

Viimsi mõisa pargi maastikuanalüüsiga hinnati erinevaid pargi väärtuseid nagu ruumiline paiknemine, esteetika, rekreatiivsed ja loodusväärtused. Analüüsitud väärtuste tugevused, puudused ja soovitused tugevuste rõhutamiseks ning puuduste vähendamiseks on esitatud koondtabelina (tabel 1).

Suur väljakutse on nende omavahelise tasakaalu loomine, et kõigile osapooltele ja huvigruppidele pakkuda sobiv lähenemine. Rekreatsiooni funktsioon ei saa domineerida üle looduslike väärtuste ning looduskeskkond ei saa omakorda kujundatud mõisa pargis olla ainuke fookus, kuna siis läheb kergesti kaduma pargi esteetika ning kultuurilis-ajalooline kihistus pargiteede, sihtide ja vaadete ning ajaloolise planeeringu näol.

Tabel 1. Väärtuste koondtabel

Väärtus	Tugevused	Puudused	Soovitused
Ruumiline paiknemine	<ul style="list-style-type: none"> Hea asukoht mitmete piirkondlikult oluliste tõmbekohtade vahel. Hea sidusus suuremate rohekoridoridega. Hea ligipääsetavus jalutajatele ja sportijatele. Arenev piirkond, millega suureneb pargi olulisus veelgi. 	<ul style="list-style-type: none"> Vähene eristumine mõisapargi kui silmapaistvalt teistsuguse alana. Ajalooline mõisani viiv teesiht (Hämariku tee - Pargi tee) on oma olulisuse kaotanud. 	<ul style="list-style-type: none"> Luaa terviklik mõisapargile omane kontseptsioonilahendus, mille abil mõisapark eristub ümbritsevast. Tuua esile ajalooline teesiht väikevormide, haljastuse või katendiga.
Esteetika	<ul style="list-style-type: none"> Aimatavalt säilinud pargi telgvaated ja ajalooline teedevõrgustik 	<ul style="list-style-type: none"> Miljööga mittesobivad vaated. Avatud-suletud alade konkreetse puudumine. Inventari vähesus ja stiililine eklektika. Pargis puuduvad praktiliselt traditsioonilisele Inglise stiilis mõisapargile omased väikevormid ja rajatised nagu paviljonid, pergolad, skulptuurid. 	<ul style="list-style-type: none"> Rõhutada ajaloolist pargisisest peatelge. Pargi elemendid peavad looma üldiselt ühtse terviku – pargi kompositsioonilise terviklahenduse välja töötamine. Uute pargiehitiste ja -inventari projekteerimisel lähtuda pargi vabakujulisest stiilist ja looduslähedastest materjalidest.
Rekreatsioon	<ul style="list-style-type: none"> Igapäevaselt kasutatav piirkondlik puhke- ja rekreatsiooniala. Pargi olemasolu on atraktiivne uute tõmbekohtade loomiseks nii pargi sees kui lähialadel. 	<ul style="list-style-type: none"> Jalutusteid on suure pargi kohta suhteliselt piisavalt, kuid mõnusamate jalutusringide tegemiseks ja vajalike ühenduste loomise eesmärgil on otstarbekas mõned sihid omavahel uute teedega siduda. Pargi sees on tõmbekohti vähe. Mänguväljaku ala asukoha vähene läbimõeldus. Istumisvõimalused on tihedama sammuga peamiselt pargi põhjapoolses osas, lõuna poole viiva Mõisapargi tee ääres on vaid üks pika jalutustee lõigu peale. 	<ul style="list-style-type: none"> Töötada läbi olemasolevad teed ning nende sihid – lisada juurde parki uusi teesihte kasutades looduslike teekatendeid. Võimalusel luua täiendavaid ühendusi rohekoridori lõikudega. Olemasolevad teede katendite üleminekud kavandada sujuvamaks. Lisada pargisiseseid tõmbekohti.
Loodus	<ul style="list-style-type: none"> Hea sidusus suuremate rohekoridoridega. Rohkelt olemasolevat elujõulist kõrghaljastust, sh vanemaid kui 150 a põlispuid. Eriilmelised kasvukohatüübid pargialal. Parki ilmestavad veekogud – tiigid ja kraavid. Vahelduva reljeefiga maastik. 	<ul style="list-style-type: none"> Lokaalne liigniiskus. Veekogude prahistamine ja ebapuhtus. Liiga sage ja madalalt niitmine, mistõttu kaovad pargiaasadele iseloomulikud kooslused. Vähene või olematu põõsarinne. Elujõulise noorema puistu puudumine. 	<ul style="list-style-type: none"> Tagada veekogude ja nende kallaste hooldus. Selgitada välja liigniiskuse põhjused ja luua lahendused selle vähendamiseks. Arvestada projekteerimisel looduskaitsealuste taimede kasvukohtadega ja nende kaitsmisega. Säilitada pargis elurikkus ja vähendada ulatuslikku madalalt niitmist. Suurendada põõsarinnet. Kavandada parki sobivatesse asukohtadesse uusi puudegrupe. Võimalusel rekonstrueerida alleed olulisematel teesihtidel.

Projekti nimetus:	Viimsi mõisa pargi rekonstrueerimisprojekt	Projektijuht:	S. Kasepalu	Töö nr:	23004	Dokumendi nimetus:	Maastikuanalüüs
Aadress:	Viimsi mõisa park, Viimsi alevik, Viimsi vald	Koostaja:	B. Pukk	Stadium:	-	Dokumendi tähis:	AN-3-01

5 KOKKUVÕTE

Viimsi mõisa park on loodus- ja muinsuskaitse all, on osa mõisa kompleksist ning asub Viimsi valla edelapoolses osas. Mõisapark on igast küljest ligipääsetav ning selle ümber ei ole piiret või muud eristuvat elementi, mis viitaks ajaloolisele pargile.

Ajalooliselt on mõisa park projekteeritud vabakujunduslikult, mis on tänasel päeval vähesel määral ka tajutav, säilinud on mitmekülgne maastiku reljeef ja terrassilisus, vee-elementid ning aimatavad on pargisisesed kaug- ja lähivaated. Viimsi mõisa pargi suureks väärtuseks võib pidada selle rohket kõrghaljastust ja üldist loodusilmelisust. Pargis leidub palju vanu mõisapargile iseloomulikke põlispuid, mille vanus on üle 150 aasta ja ka nooremaid salusid. Küll aga puudub hetkel pargis mitmerindelikus – põõsaste ja puudesalude vaheldumine pargiaasadega.

Viimsi mõisa pargi vaadeldavust mõjutavad parki ümbritsevad sõiduteed ja läbivad jalutusteed, kõrghaljastus ning hooned. Pargi kõrghaljastus on võrdlemisi tihe, mistõttu paljud vaated avanevadki piki jalutusteid, lagedamatelt aladelt või tõmbekohtadest. Peamised vaated avanevad piki põhja-lõunasuunaliselt looklevalt läbi pargi kulgevat Mõisapargi teed ja piki J. Laidoneri teed mõisahoonete sihil. Erilisemaid vaated pakuvad mõisapargi alal asuvad loodusliku kujundusega sademeveekraavid ja -tiigid, mis kulgevad nii tiheda puudesalu vahel kui ka laskuvalt klindi nõlval. Kraavid ja tiigid on regulaarselt hooldatud ja esteetiliselt väärtuslikud.

Viimsi mõisa pargi inventar on eritüübiline ja puudub ühtne läbivalt sarnase stiiliga mööblipalett. Alale on eelkõige lähenetud vajaduspõhiselt, mitte pargile kui tervikule. Parki paigaldatud pingid, prügikastid ja valgustus erinevad teineteisest nii kujunduslikult, materjalivalikutega kui ka värvilahendusest. Mõisapargi põhjapoolsel küljel Pargi tee ääres asub aktiivselt kasutatust saav mänguväljak, kus atraktsioonid on heas seisukorras ja hooldatud. Lisaks asub eraldiseisvalt pargi idaservas kortermaja juures väike liivakast. Hiljuti on parki kagus asuva sademeveekraavi kaldale rajatud puidust platvorm trepistikuga. Platvorm on maastikku sulanduv ja kraavi kaldale sobilik, kuid ei ole pargi olemasolevate liikumisteedega seotud ning mõjub koos kraavi ületussillaga juhusliku elemendina.

Mõisapark asub piirkondlike tõmbekohtade suhtes kesksel asukohal. Idapoolsel küljel mõisahoones asub Eesti Sõjamuuseum, lõuna pool asub kohvik ja tanklad, põhja pool on Viimsi keskuseala ja läänes Randvere tee. Parki läbiv tee on oluline nende funktsioonide vaheline transiitkoridor, mida läbivad nii koolilapsed kui ka täiskasvanud. Mõisaparki läbib kaks peamist asfalteeritud jalgteed ning väiksemad graniitsõelme kattega teed, kus katendite üleminekud ühelt katendilt teisele ei ole lahendatud sujuvalt. Lisaks on pargis inimeste poolt sisse tallatud radu.

Pargisene silmapaistvaim tõmbekoht mõisa peahoone sihil Randvere tee pool asuv Johan ja Maria Laidoneri mälestusmärk, mille autorid on Juhan Kangilaski ning Maria Freimann. Muud tõmbekohad on hooajalise tekke- ja kasutusviisiga. Talvel on kelgumäena kasutuses mõisa peahoone tagune nõlv, mida muul ajal kasutatakse ka kultuuriürituste läbiviimisel, tiikide juurde paigaldatakse jõuluperioodiks valgustatud dekoratsioonid ning kaunistatakse ära tiigiäärsed kuused. Ülejäänud aastaajal kasutatakse pargi põhjaosas asuvat lasteväljakut, kuid kõrge pinnasvee taseme tõttu on see aeg-ajalt üleujutatud. Lähtudes erinevate tõmbekohtade asukohast pargi ümbruses ja arvestades ka hiljuti rajatud tiikide ja kraavidega sademeveelahendusi, on otstarbekas pargiteede paremaks sidumiseks luua mõned uued teerajad. Pargi kasutusaktiivsuse tõstmiseks, kuid samas mitte liialt ajaloolise pargi konteksti sekkudes tuleb potentsiaalseid tõmbekohti hoolikalt valida.

Viimsi mõisa park on pika ajalooga ning väärrib rohkem esiletõstmist erinevate pargi kuuluvate aspektide poolest. Pargi suurteks probleemideks on liigniiskus, avatud-suletud alade vähene esiletulek, korraliku teestruktuuri puudumine ja vähene tõmbekohtade arv. Viimsi mõisa pargi rekonstrueerimisprojektiga tuleks leida lahendus olemasolevate väärtuste rõhutamisele, loodusväärtuse ning miljöö hoidmiseks ja probleemidele pargis.